

Oglas, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno napisati ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravitelju u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847-849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Nareda polovica.

Odgovorni urednik i izdatelj Josip Hain. — U nakladi tiskare J. Krimpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Izlisti svakog utorak i petka o pošti.

Netiskani dopisi ne vraćaju, nepodpisani nećakaju, a nezaključani neprimaju.

Predplać za poštarinom stoji: 12 K u obće; na godinu 6 K za poštar. 3-5-1; odn. K 3- na pol. godine.

Izvan carevine, više poštarina. Plaća i utičaje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, zaostali 20 h. Koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalaze se u „Tiskari J. Krimpotić i dr.“ (Via Sissano), kamo neka se naslovljuju sv. pisma i predplać.

Svi na skupštini.

U predzadnjem broju probismo poziv na IX. redovitu glavnu skupštinu naše plemenite „Družbe sv. Cirila i Metoda“, koja će se održavati prekosutra, u četvrtak dne 12. o. m. u našoj krasnoj Opatiji. O važnosti naše „Družbe“ nećemo gubiti ni riječi, jer smo uvjereni, da bi to bilo suvišno, da bi to značilo bacati sol u more. Korist i potrebu naše „Družbe“ čutimo jednako svi, kolikogod nas imade, koji govorimo slatkim hrvatskim jezikom. Radi toga i je hvala Bogu obćenito zanimanje za nju. To zanimanje moramo pokazati osobito mi Istrani prigodom njezine godišnje glavne skupštine. Taj dan imao bi biti napose za nas Istrane neka vrst narodnog blagdana. Taj dan morali bismo se, kano i na blagdan svetih naših apostola, mi sjetiti tog našeg plemenitog društva.

Komu nije moguće radi daljine ili zbog troškova na skupštinu „Družbe“, taj neka se iste sjeti bilo i malenim darom u njezine plemenite svrhe.

Na taj čin priznanja i zahvalnosti vezani su u prvom redu oni, koji uživaju blagodati družbinih škola, koje su hvala Bogu amo tamo po Istri razrešene. Roditelji i prijatelji one djece, koja polaze družbine škole, nebi imali zaboraviti u nijednoj prigodi na dobročinstva, koja im pruža naša „Družba“. Tko nemože dakle na skupštinu, neka položi u blagajnu „Družbe“ malen dar, domovini na oltar. Družbine podružnice dužne su po svojim pravilima poslati na glavnu skupštinu svoje odaslanike, čemu se ogromna većina podružnica hvalevredno godimice odazivlje. Tako mora da bude „Družba“ nam je matična, a podružnice njezine kćerke, koje dolaze svake godine ljubljenoj majci u posjete. Družba je srce, a podružnice jesu žile odvodnice, koje hrane tjelo zdravom i svježom krvju.

Na godišnjih glavnih skupštinah „Družbe“ doznajemo iz izvještaja gg. ravnatelja, da li smo i koliko napredovali u narodnoj prosvjeti; tuj doznajemo nadalje za veće ili manje zanimanje naše braće za našu zapuštenu dječicu; tuj se oduševljujemo za daljnji požrtvovni rad na korist našega narodnoga školstva.

Rodoljubna opatijska društva pobrinu se svake godine za to, da bude tamo skupštinom boravak što ugodniji. Radi zabave gostiju a u „Družbinu“ svrhu pobrinuše se naši dični Opatijci i Vološćaci i za predstojeću skupštinu. Tamošnje rodoljubno pjevačko tamburasko društvo „Lovor“ priredjuje u večer na dan skupštine zabavu u prostorijah „Zore“.

U Opatiju nas zove dakle u prvom redu skupština „Družbe“, a u drugom zabava „Lovora“, pa bi bilo želiti, da se mnogobrojno odazovemo ovom dvojnemu pozivu.

Vinska klauzula

i carinski cijenici naših saveznika.

Povodom razprave proračuna ministarstva izvanjskih posala u talijanskom

parlamentu izbilo je opet na svietlo pitanje o obnovi trgovačkih ugovora između Italije, Austro-Ugarske i Njemačke. Najveća i najvažnija prieporna točka bit će kod sklapanja ugovora između Italije i Austro-Ugarske nesretna vinska klauzula.

U tom obziru šalje bečki dopisnik lista „Giornale d'Italia“ iz Beča svomu listu sljedeće zanimive vijesti:

U Italiji počelo se konačno uvidjati, da stanje vinskog proizvoda u Austriji i Ugarskoj nije više ono, koje bijaše devet ili deset godina natrag, kadno je bila floksera uništila vinograde, te bijaše apsolutno potrebit dovoz inozemskog vina. Odnosaji su već tako čitljivo promjenjeni, da će za četiri ili pet godina preustrojstvo vinograda u toliko napredovati, da će oni sami skoro dosta vina za mjestne potrebe proizvodjati. O tom osvjedočenju nalazimo jasni dokaz u činjenici, da se je iz raznih strana Italije digao glas: tražite nova tržišta našem vinu. Austrija i Ugarska ostali će što prije otvorena tržišta jedino za nekoje vrste vina ovdje potrebita za mješanje.

Pošto stoje stvari tako, nakanise dati novi oblik pogodnoj klauzuli, koju uživa sada Italija i koju traži u buduću. Nakanise dakle slediti u tom obziru Njemačku. Vino neće više uživati pogodnost zbog poriekla ili mjesta, odakle dolazi, nego radi njegove vrsti. Staviv kao temelj cieniu od 20 for. po hektolitru, ustanoviti će se jedan pogodni cieniik za vina od nekakve stalne alkoholične jakosti i nekog stalnog postotka bojadisajudih materija; u obće za vina za mješanje, ili za ona, koja nemogu amo biti dovezena nego iz Italije. Ovaj cieniik nebi bio više od-for. 3-20 u zlatu, što no ga uživaju sada talijanski vinogradari. Jošte se nećuje ništa o kakvom cieniiku; nu ako se uvaži jednu izjavu službenog lista madjarske vlade „Pester Lloyd“ od natrag četiri mjeseca, tuj cieniik vrtiti će se oko for. 6½, po hektolitru. Ovaj cieniik, što stupa u život u produljenom trgovačkom ugovoru na mjesto pogodne klauzule, pridržat bi bio po svoj prilici i u novih ugovorih.

Madjarski ministar-predsjednik Szell izjavio je u ugarskoj delegaciji dne 23. maja o. g. na upit, hoće li se pridržati i u novom trgovačkom ugovoru sa Italijom vinsku klauzulu, da se u tom pogledu nije još ništa zaključilo.

Politički savezi — reče — nesklapaju se na zaštitu gospodarskih probitaka, akoprem ti savezi nisu u saglasju za gospodarskim ratom dvaju saveznih država; u ostalom toliko je jasno, da ima zaštitu gospodarskih probitaka većeg jamstva u političkom savezu nego li u osamljenosti.

U tom pogledu nalazimo u zagrebačkom „Obzoru“ br. 123. vrlo poučan članak o vinskoj klauzuli i o njemačkom carinskom cieniiku, te ga eto našim čitateljem u cjelosti podajemo:

U posljednje vrijeme zabilježili smo više glasova, koji su se digli protiv zlokoabe vinske klauzule. Austrijski ministar trgovine barun Call označio je vinsku klauzulu Ahilovom petom trgovačkom ugo-

vora naše monarhije s Italijom. A gotovo u isto vrijeme zaputila se velika deputacija ugarskih vinogradara do ministra predsjednika Szella i ministra za poljodjelstvo dra. Daranya, molci ih, da svimi silami uznastoje oko toga, da se vinska klauzula ne uvrsti više u trgovački ugovor s Italijom, na talijanska vina, da se udari primjerena carina, a za slučaj, da bi se do sadašnji trgovački ugovor s Italijom produljio za godinu dana, da se iz njega i za to vrijeme briše vinska klauzula. Szell nije jasno odgovorio, što će se dogoditi, ali toliko je ipak rekao, da u budućem ugovoru s Italijom ne će biti vinske klauzule u sadašnjoj njoj formi. Kako se dakle vidi, živo se pretresa ovo pitanje u vinogradarskih krugovih s jedne i s druge strane Litave, te je obćenito uvjerenje, da je vinska klauzula užasno štetna za vinsku proizvodnju naše monarhije. Ovaj kritičan položaj naših vinogradara, u kom se širom otvaraju vrata konkurenciji jeftinijih, a lošijih talijanskih vina, postaje još kritičnijim s obzirom na novi carinski tarif u Njemačkoj, koji je svojimi visokimi stavkama na vino naperen izravno protiv našoj monarhiji. Naša monarhija proizvodi naime toliko vina, da ne samo što pokriva svu domaću potrebu, nego ga mora izvažati u susjedne države. Austro-Ugarska zaprema na svjetskom tržištu — što se tiče vina — četvrto mjesto.

(Nastavak slijedi.)

Glavna skupština

zemaljskoga kulturnoga vieća za Istru, održavana dne 18. aprila 1902.

(Nastavak.)

Izvještaj predsjedništva.

1. „Molba za ustrojjenje putujućih tečaja o poljodjelstvu.“

Predsjednik tumači i dokazuje kako je postalo neobhodno potrebito, da se ustrojji radi modernog napredka u poljodjelstvu takozvane putujuće tečaje, ili tečaje, koje će obdržavati putujuć učitelji. On je želio, a tako i zemaljski odbor, da bi se usredotočilo djelovanje putujućih učitelja oko gospodarskoga zavoda u Poreču, gdje bi imali prilike vježbati se i gdje bi imali dostatno gradiva za vježbe i poduku. Pokrajina je bila pripravna poteći novčano na pomoć radi plaćanja tih učitelja, koji bi bili postali zemaljski činovnici uz odštetu od strane države. Vlada nije na to pristala, već je ministarstvo međjutim ustrojilo mjesto gospodarskog nadzornika i uzdržaje dva putujuća učitelja na kvamerskih otocjih. Pošto se nesmiije zanemariti ni ostalu Istru, gospodarsko vieće poslalo je među putanstvo učitelje za klaštenje maslina i voćka, a u zadnja doba šalje oko pokrajina učitelje zemaljskog gospodarskog zavoda, koje podupire većinom i tajnik gospod. vieća.

Predsjednik javlja, da je kod ministarstva nastojao, da se postavi što više putujućih učitelja za našu pokrajinu.

Vladin odaslanik priobćuje, da će do mala biti namješteni putujuć učitelji, od kojih će ih biti u Istri 5, podijeljenih na pojedine kotare polag zemaljskih jezika.

2. „Molba za sniženje dovoza na željeznicač za kemička gnojiva.“

Na pritužbu, da uprava željeznicač neće da dađe popusta na dovozi kemičkog gnojiva, premda bijaše taj popust izposlovan, zamoli vladin odaslanik, da mu se tu pritužbu pismeno izruči.

3. „Odgoj magaraca.“ Član Gerosa tuži se, da se u Istri zanemaruje odgoj toli potrebiti magaraca kod poljodjelstva. Pita vladinog komesara, što je sa molbom, upravljenom u tom pogledu na c. kr. namjestichtvo.

Predsjednik javlja, da se vieće pača ozbiljuo s tim pitanjem. Vlada bijaše prije neodlučna, nu sada uzimlje i ona ovo pitanje ozbiljno. Nađa se, da će na budućoj skupštini moći podati utješljivih razjašnjenja.

Gospodarski nadzornik podaje već sada utješljiv odgovor. Pronučavanje pitanja, trajalo je dugo, ali sada je svršeno, te će ministarstvo poljodjelstva podieliti kotarskim združenjima po jednoga ili više magaraca za naskok, a ujedno će pospješiti odgoj mulaca tim, da će poslati magaraca iz Poiton-a u postaje pastuha za naskok.

4. „O vinskih izložbah.“ Član Mrach pita predsjednika, da li mu je što poznato o vinskoj izložbi obdržavanoj u Pazinu?

Predsjednik odgovori, da je bio od namjestichta upitan u tom pogledu i da je podao nepovoljno izvješće iz razlogah, navedenih u izvještaju, što ga imadu članovi. Opaža, da gospod. vieće nije sudjelovalo ni moralno ni materijalno kod spomenute izložbe, jer nebijaše o njoj ni obavješteno.

Član Mrach žali, što mu nije poznat uspjeh o nagradah.

Vladin odaslanik izjavi da je poljodjelско društvo u Pazinu zamolilo podporu od c. kr. namjestichta a da uzmogne privediti izložbu vinskih uzoraka i da je vlada uz prkos protivnom mnenju gospodarskog vieća, podielila onomu društvu malenu podporu.

Isti odaslanik izjavi nadalje, da je ona izložba, sudeć po izvještaju, što ga je vlada dala, uspjela.

5. „Bezplatno podieljenje kemičkog gnojiva siromašnim poljodjelcem u dolini Raše.“ Član Mrach pita, da li se je u tom obziru stogod odlučilo te se nada, da će gnojiva biti podieljena.

Predsjednik odgovara, da se gnojiva nije moglo jošte podieliti radi nesporazumljenja između vlade i pokrajine. Čini se, da je spor izravnat, te da će gnojivo podieliti na vrijeme t. j. prije jeseni.

Vladin odaslanik potvrđuje ovu izjavu.

6. „Izložba goveda.“ Član Gerosa iztiče kako bijaše obdržavano prošle godine pet izložba goveda u pokrajini. Negovori o izložbi u Krku, jer nekna ništa o njoj, nu na ostalih prevladala su goveda Podolskog plemena svuda, osim u Kopru, gdje su prevladale dvie vrste, naime krava

za rad i za mlieko. Kaže, da su krave za mlieko na Koparštini izrodjene, te da valja ono pleme poboljšati, kao što učinise oko Bujā, gdje je valjda najbolje pleme one vrsti za čitavu monarhiju. Da se to poslužno, preporuča izložbu goveda još bar za jedno trogodište.

Predsjednik odgovara, da je stalni odbor odlučio dan prije podijeliti bikova i krava također za mlieko. Što se tiče izložba goveda na Koparštini, obećaje svoju podporu.

Član Gerosa preporuča s istih razloga kano i za goveda, također izložbu krmaka u Kopru.

Predsjednik reče, da uvidja potrebu ovakvih izložba i da će pitanje poduprijeti i nada se uspjehu ako vlada pruži podporu. (Dalje sledi.)

Našim prijateljima.

Novine su dandanas važan, možda najvažniji čimbenik u narodnom životu: dobre, tvore čudesa u probudjivanju i dizanju zaspalih, u podučavanju nekih, u nadziranju djelovanja, u spajanju ođaljenih; zle, ruše čudorednost, kvare najbolje nakane, truju narod. Zato valja, da svi članovi jedne stranke, koja ima svoje novine, uznastoje oko boljka i duševnog i materijalnog tih novina, da iste uzmognu življe i uspješnije promicati ciljeve stranke i uskorivati obistinjenje strankinih ideala.

Drugačije izgleda stvar, gdje su novine samo financijsko poduzeće, s kojim stanovite osobe traže lih dobitak: tu će plaćeno pero čekati kako mu gospodar zapovieda; takve novine će služiti i Bogu i vragu samo da su mastao plaćene. — Nereba da rećemo, jer to svaki znađe, da „Naša Sloga“ spada u prvu vrstu, to jest među novine, koje služe samo ciljevima i idealima jedne stranke, novine upućene jedino na podporu privrženika iste stranke.

„Naša Sloga“ jest glasilo hrvatske stranke u Istri, ona je tumač naših tuga i veselja, ona je budilica, što diže narod od Savudrije do Ilovika, od Klane do Premanture, ona je straža proti otvorenim i prikrivenim neprijateljima, ona je ognjište, s kojeg vrcaju iskre hrvatske svijesti širom cijele Istre. Program „Naše Sloga“ jest udešen prema ciljevima i idealima hrvatske narodne stranke u Istri: nikakvih prevrata, nikakvih utopija, nego nastojanje oko toga, da se obezbiedu obostanak hrvatskoga puka u Istri u narodnom, kulturnom i gospodarstvenom obziru, da se tomu puku pribavi uvaženje i poštovanje sa strane oblasti i protivnika, pa se taj puk upozna i osvješćen očiti udom cielokupnog naroda hrvatskog.

Da se list odazove uspješno toj divnoj i zahvalnoj zadaći treba mu duševne materijalne pomoći.

Svi koji ste na peru vještii, svećenici, učitelji, trgovci, činovnici i ti žuljevita seljačka ruko, svi uprite da list dozna što se važnoga dogodi u kraju svakoga. Pišite, kako znate; ako sami ne znate, dajte pišati od drugoga, samo javljajte: briga će biti uredništva, da sve presije i poreda. Tko zna, neka piše poučne članke; komu je od volje, neka pjesne slaže; tko je za to, neka pobija protivnike a naše junaci. Sve će to biti od velike koristi za list, pa makar ne došlo sve tiskano.

Iz otoka i Liburnije, gdje su naši u zadnje vrijeme ustanovili dva lokalna lista, nadamo se ipak velikoj podpori i duševnoj i materijalnoj: tamo ima valjanih radnika u vinogradu narodnom te neće još misliti, da je doba za ciepanje, dok nam stranku čeka ogromna radnja s jedne strane u obim Lošnjima, u Cresu i Krku, a s druge u Vepřincu, Lovranu i Mošćenicam.

Tom pomoći ozvijeti će i drugi kotari: pazinski, porečki, puljski i što hrvatskoga spada pod koparski. A iz ovih svih očekujemo stalno, da će se obilno

odazvati pozivu „Naše Sloga“, koja će na taj način ući stupiti svaki put u narod zamannim zubom odjevena i raznolikim cviećem nakićena. Tako će ona zadobiti veću snagu, porast će joj krila i letiti će visoko i široko bez straha.

Ali uz tu duševnu pomoć treba priskočiti i materijalnom podporom: tiskara neima, koje bi radile badava, trgovci ne daju opet papira za ništa, a ništa pošta neće da list raznaša bez maraka. To su troškovi, koje treba redovito plaćati, a ima i drugih.

Zato se svaki pravi rodoljub u Istri ima predbrojiti na ovaj naš list, a uz to mora nastojati da ga širi u svojem kraju, da nagovara druge, neka se predbroje i čitaju.

S cienom, za koju se može dobiti naš list, oni nebi smio manjkati u nijednoj hrvatskoj kući, gdje se umije čitati.

Dakle, na posao svi i „Naša Sloga“ će biti ono što mora da bude: ogledalo života, rada, borbe, prosvjete, napredka istarskih Hrvata.

Sada na domaku drugog polugodišta istim prilikom preporučamo toplo predplatnicima, da se odazovu svojoj dužnosti koliko redovito toliko i zaostalom predplatom.

Franina i Jurina.

Fr. Tako njim se je zbersilo?

Jur. Ča, kemu to?

Fr. Maćje ženićini, da su spravljale jaja i maslo, da te poč va maćju kulu na supice, pak da j' slo sve po vrage.

Jur. Te moć s jaji i maslom umesit pogaćicu pak ju nest jeneralu na Volosko.

Fr. Ter ni on trebada rodil!

Jur. Namor ni, ma bi s njun jećmik valje bolji gušt dobil.

Fr. Ki će bit kumandant kada su jenerala va Katalic spravili?

Jur. Deju, da bi bil za to dobar Žukvaric, zač da zna dobrohno nemški, ma da nima prezenci.

Fr. Dolnja banda da želi Rižota Noninega, ki se već hodi po noće vadit kričat pred kapitanijat.

Jur. Da j' već dobil jenu medalju.

Fr. Ja, a ča će još bit ako mu zručte maćji rijamenat!

Pogled po Primorju.

Puljski kotar:

Kotarskomu sudu u Pali preponizno pitanje: Zašto se od nekog vremena nerabe više neke hrvatske tiskarice? Znate li da ona makina za povećanje pisanoga slabo goni, pak ljudem oči kvari. Ili su tiskani formulari iztekli? Onda je dobar znak da jih mnogo trebate pak jih dajte tiskati. Ili su se kamo pogubili, a onda je bogme slab znak.

Još o krzmanju zidara i klesara. Javili smo u zadnjem broju razloge, zbog kojih zapustiše radnju ovomjesta zidari, klesari i pomoćnici. Ovih radnika sakupilo se neke večeri do 400 u jednoj gostionici, gdje im bijaše priobćeno, da će mjestna obrtna oblast za koji dan dati zatvoriti sve neovlaštene radionice poduzetnikah. Na tom sastanku zaključise radnici, da će i nadalje utrajati u krzmanju, te da će, gospodarom-poduzetnikom podastrieti spomenicu, u kojoj će zahtijevati: da se ustanovi svakomu radniku najniža plaća od 4 krune; da se podijeli plaću u 3 razreda, i to prvi razred 5 kruna, drugi 4-60 i 3 4 krune dnevnice.

Za pomoćnike prve godine 2 krune, druge godine 3 krune a treće 3-80. Sliedećeg dana u jutro poduše se radnici. — njih oko 400 mirno put Sijane, odakle se također mirno natrag vratise. U nedjelju imadoše sastanke prije podne. Sporazum jošte uvijek nije postignut.

Zašto orangutani? Obzirom na viest, priobćenu u zadnjem broju pod naslovom „Orangutani“, piše nam prijatelj koliko sledi: Vi se čudite, g. uredniče, ovdajšnjemu nazovi-socijalistu, što je u svojem listiću nazvao nevoljne macedonske radnike „orangutani“ radi toga tobož, što su došli na radnju na Stalije na mjesto krzmajućih domaćih radnika. Mi se pako tomu nećudimo ni malo, jer poznamo mi te strove u dnu duše. Oni su socijalisti jedino u koliko se tiče Talijana ili Niemaca, ali kad imadu posla sa Slaveni, tad su oni istotako zagriženi Talijani ili Niemci kako i svaki drugi njihov suplemenjak.

Da su oni biedni Macedonci bili slučajno koje druge narodnosti, recimo Talijani ili Niemci, vjerujte na moju poštnu rieč, da ih nebi bio glasoviti Domokos nazvao ni orangutani ni kojim drugim pogrdnim imenom, ali pošto je ono bila biedna i nevoljna slavenska raja, udri po njoj kao po biesnom psetu.

Oni siromasi došli su na zapovied na radnju u Istru ni nesanjajuć, da se tamo strajkuje, pak se je ipak našao tobožnji zaštitnik i branitelj proletarijata, koji nije mogao od manje a da im neopri onakav nečovječni naslov!

I u Trst dovezoše prigodom krzmanja loydovih grijača iz Mletaka, Aleksandrije, Grčke itd. druge grijače, koji su krzmajuće nadomjestili, pak im nije ipak nitko prišlo onako ružnog naziva. Ali ovi nebijahu Slaveni, i to je dosta.

Zašto nije slavni Domokos prišio taj svoj krasni naziv i onim grijačem, koje je mjeseca febrara o. g. poslala c. kr. mornarica Lloydu na pomoć? Jer mu je to smrdilo!

Grozna nesreća dogodila se u petak poslie podne u ovdajšnjem arsenalu u odijelu za ljevanje oclija (nada). Kod vadjanja taljke (žlice) iz taonice (pećnice) opala je u taljku opeka, koju htjede neki radnik izvaditi sa komadom željeza, nu kod toga posla probušilo se dno taljke i tekućina se proljela na okolo uposlene radnike te njih 15 ramila. Trojica su teško ranjena, i to Josip Zupančić, Nikola Godinja te Antun Benković, ostala dvanajestorica pako laglje. Nesretnici su ranjeni dielom po obrazu, ledjima i nogama.

Ciepljenje kozica u Pali obavlja se svakog utorka, četvrtka i subote od 4 do 5 sati poslie podne u staroj bolnici. Neka roditelji nezaborave upotriebiti priliku, da ciepljenjem očuvaju djecu kužnih bolesti.

Ribarstvo u c. i kr. vojnoj luci dozvoljeno je pod stanovitim uvjeti na udicu i to osobami, koje su providjene posebnom dozvolom. Iste moraju ribariti najmanje na 30 metara ođaljenosti od erarnih predmeta te biti bez pratnje.

Professor „Vatova“. Dozvoljujemo sebi preponizno pitanje na c. kr. namjestništvo u Trstu, koje budinom okom pazi,

da naša koja občina ili koji župni ured za Boga nepokvari način pisanja kakovoga god prezimena.

Među Slovenci Trsta i Kopra mnogo je ljudi prezimenom „Vatovac“; po starijem načinu to se je pisalo „Vatovaz“, pak neka bude.

Pred nešto vremena vlada je imenovala kotarskim školskim nadzornikom u Istri jednoga gospodina toga prezimena. Doduše njemu bi stalno bilo krivo, da mu se reče da nije Talijan. Ali prezime nije samo njegovo, nego i njegovih starijih. Kako dolazi, da taj gospodin, što mi znamo, nikad nije prosvjedovao proti tomu, da ga talijanske novine dosljedno i dosljedno pišu „prof. V a t o v a c“ pak to-iodje, gdje ga spominju rad njegova uredovnog kojeg čina. — Che ne dice il signor Conte Goessio?

Ribarom do znanja. — Lučki i pomorsko-zdravstveni kapetan u Rovinju priobćuje, da je ribarsko društvo u Trstu odlučilo platiti za svakog ulovljenog dupina 6 kruna, što se, ovim daje našim barom do znanja uz opazku, da treba pokazati kod lučkih ureda u Rovinju, Vrsaru, Poreču, Taru, Čitanovi ili u Umagu rep ulovljenog dupina.

Pazinski kotar:

Djačkom pripomoćnom društvu u Pazinu darovali su za počastiti uspomenu blagopokojne Natalije Truden g. Bogdanović Mate iz Šibenika K 25, dr. Fran Mandić iz Trsta K 10.

Porečki kotar:

Imenovanje u poštarskoj strući u Istri. Na novoustrojnom c. kr. poštarskom uredu u Baderni (občina Poreč) imenovan bijaše poštemestrom g. Ante Iskra, učitelj na tamošnjem pučkoj školi „Družbe sv. Cirila i Metoda“. Čestitamo njemu i tamošnjem pučanstvu!

Iz Poreča pišu nam, da su prošloga čedna nepoznati talovi razkriili jedan dio krova na crkvi sv. Elenterija, te sa krova unisli u crkvu i taj odnesli sve što su mogli i što je imalo za njih kakvu vrijednost. Iz crkve odnesoše i nješto novca, što se je nalazio u škrićnici za milodare. Oblasti poduzeše odmah shodne korake nebi li zločincom usli u trag.

Koparski kotar:

Za slovensko bogoslužje. Rodoljubno zastupstvo naše Doline zaključilo je u svojoj sjednici od dne 31. maja o. g. jednoglasno, da će zahtijevati svimi zakonitim sredstvi, da se uvede u sve crkve one občine slavensko bogoslužje.

Kradja u crkvi. Noću od 6. na 7. o. mj. okrađoše neki nepoznati do sada talovi hodočaštnu crkvu B. D. Marije u Strunjanu (občina Piran). Tatovi dali su se zatvoriti u crkvi, gdje su po noći sami gospodari. Iz crkve odnesoše velik srebrni križ, zlatnu krunu B. D. M., zlatnih lančića i drugih malenkostih. Iz crkve pošli su u zvonik, odakle se spustiše dolje po konopu od zvona.

Obćinski izbori u Dekanlju obavili su se prošlog čedna. Borba među pristasi bivšega načelnika Mahničca i odlučno narodne stranke bijaše napeta. U III. i II. razredu izabrani su odlučni pristase narodne stranke, doćim u I. razredu izabrano je uz 6 odlučno narodnih i 4 pristase Mahničeve stranke. Živili sviestni izbornici!

Voloski kotar:

Imenovanje. G. Franjo Prettner, činovnik c. kr. poštanskoga ureda u Opatiji imenovan bijaše poštemestrom u Mojstranu u Kranjskoj. Naše občinstvo, koje je dolazilo s njim na pošti u doticaj, hvali g. Prettnera, koji je tamo osam godina služio, kao uzorna činovnika.

Novo škole u Istri. Zemaljski odbor u Poreču pristao je na predlog c. kr. zem. školskoga vieća za Istru, da se ustroj

nova pučka škola na Pasjaku u obćini Jelšane. — Kako bijaše odlučeno na licu mjesta od dotičnog odbora, koji je poveo potrebitu izvide dne 14. oktobra 1901. U tu svrhu imaju obćinari sagraditi potrebitu zgradu te se imade izjaviti o tom također obćinsko zastupstvo u Jelšanah.

Koji nezna, tomu javljamo, da su porečka gospoda prekrstila naš Pasjak u talijanski „Canino“, a naše Jelšane u talijanski „Esacco“.

Isti zemaljski odbor uzeo je na znanje izvještaj prisjednika Tomasića o izvidih provedenih u motovunskih Novakih radi ustrojenja nove pučke škole tamo.

Tajnik zemaljskoga odbora dr. Ubaldo Scampicchio podnesao je izvještaj zemaljskomu odboru o izvidih provedenih u mjestu Beležu — na otoku Cresu — radi ustrojenja nove pučke škole u istom mjestu. Iz hrvatskoga Beležu sivoziče, isti fabrikanti najprije Bellei, a iz ovoga čisto talijanski „Biancavilla“.

Zanimalo bi nas znati, kako se drže gospođa od namjesticitva sa gospodinom namjestnikom na čelu u sjednicah: c. kr. zemaljskoga školskoga vieća, kad im članovi zemaljskoga odbora nabrajaju ove talijanske kovanice čisto hrvatskili ili slovenskih mjesta Istre.

Iz Opštije nam pišu: Ovdje se pravljamo da bude što ugodniji boravak milim našim znancem i prijateljem, koje očekujemo povodom glavne skupštine prozlasužne „Družbe sv. Cirila i Metoda“, koja će se vršiti u četvrtak dne 12. t. mj. Za nas je uvijek dan skupštine narodni blagdan te mu se veselimo kano i velikim crkvenim blagdanom. Veselimo se, što ćemo imati opet u našoj sredini ponajbolje rodoljube hrvatske i slovenske naše Istre, koji će pohrliti amo, da saslušaju izvještaje o neumornom djelovanju velezaslužnog ravnateljstva „Družbe“ i o uspjesih, koje je to plemenito društvo do sada postiglo na polju narodnog školstva.

Znaajući, da bez božjega blagoslova nemože biti u nikakvom poduzeću pravoga uspjeha, imati ćemo onog dana u jutro po dosadašnjem hvalevrijednom običaju u crkvi sv. Jakova svečanu sv. misu.

Ravnateljstvo „Družbe“ ureklo je za taj dan ponajviše radi izvanjskih članova skupni objed u „Velikom Hotelu“. Inače bili bismo amo tamo raztrešeni kano ovako bez pastira, i orvako sakupili ćemo se okolo prijateljskog stola kao prava braća, kao promicatelji uzvišenog cilja, t. j. prosvjete naše zanemarene i zapuštene dječice. Prijave za taj objed prima neumorni tajnik „Družbe“, spretni i okretni naš Emin.

Na večer u 8^{1/2} sati biti ćemo gostovi svježeg i čilog našeg „Lavora“, koji će nas miloglasnim pjesmom i milozvučnom tamburom u krasnih prostorijah „Zora“ zabavljati onako, kako smo to od njega već odavna vični slušati i uživati.

Kako vidite, pobrinuli smo se za duševnu i tjelesnu zabavu naših milih gostiju, kojim kličemo unapried: dobro nam došli!

Izložba govedja u Podgrađu obdržavati će se dne 1. septembra o. g. C. kr. namjesticitvo u Trstu odobrilo je jurve dotična pravila i naert, kao što ga je predložila tamošnja gospodarska zadruga.

Radi toga upozorujemo na vrijeme naše gospodare Podgradskoga i Voloskoga sudbenoga kotara, da uzgoje što bolje svoje volove, krave itd., jer će se na izložbi razdieliti 11 darova za najljepše blago — u iznosu od 500 kruna, što ih je država u tu svrhu doznala.

U slučaju kakve kužne bolesti, moralo bi se izložbu na bolja vremena odročiti.

Uredovni sati na c. kr. kotarskom sudu u Voloskom jesu: Od 1. julija unapried u delavne dane od 8 u jutro do 3 po podne; u blagdane od 9 u jutro do podne. U nedjelju se neuređuje nego jedino u vrlo silnih stvarih.

Uredovni sati na c. kr. poštanskom uredu u Voloskom od 1. junija unapried: od 8 sati u jutro do podne, te od 3 pak do 6 po podne. Nedjelje: od 8 sati u jutro do 11 prije podne. Nedjelje po podne primaju se samo jednostavna pisma i brozjavi.

Strašna tuča u obćini Podgrad. Od tamo nam javlja prijatelj, da je uratak dne 3. o. mj. uz silnu uluju padala u onoj obćini strašna tuča. Za nesreća pobila je sela Harije, Zaliće, Soze, Sobonje, Starad, Stadenu Goru, Pavlicu, Ratice i Brda. Pojedina zrna tuče bijahu debela kano orasi te je svatko morao bježati pod krov, da ga tuča nerani. Na nekojih mjestih padala je tako gusta, da bi se je bilo nabralo za 10—12 voznih koša. Pod silnim njezinimi udarcima lomile se grančice deblje od prsta. U svih navedenih selih izuzam ponešto Račice i Starad, uništeni su svi poljski usjevi, zelenina i voće, jedini izvor prihoda u onih mjestih. Boljim posjednikom naničala je tuča pojedincu preko 1000 for. štode. Siromašni stanovnici hoće da zdvoje rad tolike nesreće, radi toga pozivljamo javno oblasti da priskoče odmah unesrećenim na pomoć te da im se za sada barem odpiše poreze i namete, čega nemogu absolutno podmiriti.

Lošinjski kotar:

Staroslavenska akademija u Krku. Iz izvještaja, što ga je izdao ordinarijat krčke biskupije o posljednjem sinadnalnom sastanku prošle godine, pod naslovom: „Acta et decreta primae sinodi vengensis celebratae anno salutis MCM.“ doznajemo, da je presvietli biskup g. dr. Mahnić odlučio utemeljiti u gradu Krku „Staroslavensku akademiju.“ Ta će akademija biti društvo muževa viših staroslavenskog jezika, koji će sa svom brigom uznastojati, da se njeguje liturgijski jezik staroslavenski i da se prema apostolskim odredbama učuva u svetoj službi. Zato će se brinuti to društvo, da se po mogućnosti jedan ili drugi od mlađih svećenika akademički naobrazu u staroslavenskom jeziku, da se svećenici, prije nego počnu službovati u glagoljaskoj crkvi, dobro izvježbaju i izpitaju u staroslavenskom jeziku. Društvo će uznastojati, da se izdavaju knjige i drugi spisi, što su potrebni ili korisni za unapredjivanje staroslavenskih. U tu će se svrhu osnovati glagoljaska tiskara, da akademija uzmogne izdavati takova djela. I glagoljasko pojanje preučešavat će se pomalo prema poju gregorijevskom. To je u nas akademija prva te vrsti. Biskup dr. Mahnić postao je tako pravi mecena staroslavenskih. Bog se eto brine za svetu nam baštinu od sv. Cirila i Metoda, pa nam šalje biskupe svele i svetog Stolici odane, koji si smatraju za najsvetiju dužnost podizati u crkvi staroslavenštinu.

Poljodjelski tečaj na pučkoj školi u Cresu. Zemaljski odbor za Istru pristao je na molbu, da se otvori poljodjelski tečaj na pučkoj školi u Cresu i za školsku godinu 1902.—1903., te je doznatio iz zemaljske blagajne učitelju Antunu Pozzobalbi kao nagradu 400 kruna.

Talijanskoj posujilnici u Cresu doznatio isti odbor iznos od 2000 kruna kano ostatak od zajma u iznosu od 4000 kruna iz jubilarne zaklade.

Jeli koja naša posujilnica dobila koji novčić zajma iz one zaklade?

Trst.

Imenovanje u političkoj struci. Ministar-predsjednik kao upravitelj ministarstva nutarnjih posala imenovao je c. kr. kol. komesara pridjeljenog namjesticitvu u Trstu g. dr. E. pl. Fabrizi-a namjesticitkim tajnikom.

G. Fabrizi vrši također službu komesara za tršćansku okolicu.

Promaknut na čast doktora prava. G. Marijan Cukar, c. kr. financijski

perovodja kod ravnateljstva u Trstu, dalmatinski Hrvat, bio je dne 15. maja na sveučilištu u Gracu promaknut na čast doktora prava. Čestitamo!

G. Vladimír Ravnihar, kandidat odvjetništva iz Ljubljane, položio je prošlog čedna na privznom sudu u Trstu odvijetnički izpit dobrim uspjehom. Čestitamo mladomu odvjetniku i rodoljubi!

Odlazak četa iz Trsta. Dne 5. o. mj. odputovalo je iz Trsta šest kumpanija 47. pješacke pukovnije, koje bijahu u Trst pozvane iz Gorice povodom posljednjih nemira prošloga mjeseca febrara.

Gorička.

† **Andrija Ferfolja.** Na goričkom krasu a u mjestu Zgoniku preminuo je dne 5. o. mj. tamošnji župnik veleč. g. Andrija Ferfolja u 57. godini svog života. Pokojni je služio u raznih krajevih goričke nadbiskupije ostaviv svuda milu uspomenu među svojim pukom.

Njegovu blagu dušu preporučamo molitvi i njegovih saučenika i prijatelja u Istri. Viečni mu pokoj!

Vipavska žoljeznica otvoriti će se prometu valjda još ove godine. Kako pišu slovenski listovi, i na pruži te željeznice biti će okapanja radi postajnih napisa. Tako na primjer misle u Ajdovščini učiniti napis na postaji jedino u njemačkom jeziku. Nebudu li slovenski zastupnici goričke složno postupali, te odlučno zahtjevali, da se za čisto slovenski kraj učini i slovenski napis, biti će čin, koji je kudjenja vriedan.

Politički pregled.

U Puli, dne 9. junija 1902.

Austro-Ugarska. Javljamo veselu viest, da je ipak došlo do stopljenja „Hrvatsko-Slovenskoga kluba“ sa „Slavenskim Središtem“ na carevinskom vieću. Predsjednikom novog kluba biti će dosadašnji predsjednici prijašnjih klubova, sad dr. Ivčević, sad dr. Šušteršič. Zamjenikom predsjednika bijaše izabran obzirom na njegovo stalno prebivanje u Beču zastupnik i dvorski savjetnik dr. Ploj. Za jesenskog zasjedanja izabrati će se skupni predsjednik. Izbor skupnoga predsjednika vršiti će se svake godine. Maloruski zastupnici te dva moravska Čeha, t. j. dr. Stojan i dr. Hruban, ostaju u novom klubu. Još se očekuje, da će tomu klubu pristupiti slovenski zastupnik dr. Berks, te će tada novi klub brojiti ukupno 28 članova. Mi pozdravljamo iskrenim zadovoljstvom novi klub, koji imade u svojem krilu vrlo odličnih muževa i koji će brojno više puta moći da odlučuje o sudbini jednog ili drugog važnog predmeta, koji se bude nalazio na dnevnom redu. Ako se vlada obazire na želje i težnje talijanskog kluba — kako pišu često talijanski listovi — koji broji jedva 19 članova, tim većma morati će, da se obazire na želje i težnje novoga našega kluba, koji je daleko brojniji i koji zastupa 3—4 puta veći broj državljanah nego li talijanski klub.

Carévinsko vieće odgodilo je svoje sjednice do dne 11. o. mj. da mogu međutim delegacije svršiti svoj posao.

U posljednjoj sjednici austrijske delegacije, u kojoj se je razpravljalo o proračunu ratnog ministarstva, izjavio je hrvatski delegat vitez Vuković, da će glasovati proti tomu proračunu iz političkih razloga. Delegat predhaci vojnoj upravi, da neuzima nikakvog obzira na hrvatski jezik i na pravo Hrvata, te požali, što se nije vojna uprava zauzela za izravnu željezničku svezu Dalmacije sa Crnom Gorom.

U posljednjoj sjednici poljskoga kluba na carevinskom vieću razpravljalo se je vrlo živahno o izvanjskoj politici Austro-Ugarske. Povod tomu dala je Pruska vlada, koja je predložila pruskom saboru zakonsku osnovu, kojom traži od sabora 250 milijuna maraka za izkorenjenje Poljaka u Pruskoj. U spomenutoj sjednici

dala je zastupniku dr. Greku poroda ta osnova, da je oštro pokudio držanje austrijske vlade i osudio savez sa Njemačkom. On reče da je savez sa Njemačkom pogibeljavan za Austriju, koja je već sada odvisna od Njemačke. Konačno je stavio predlog, kojim pozivlje poljske delegate, da se u delegacijah izjave proti savezu sa Njemačkom. Proti predlogu morao je predsjednik kluba i delegat Jaworski uložiti sav svoj upliv, te se je dapače zagrozio i sa položenjem mandata, bude li gornji predlog prihvaćen. Većina kluba prihvatila je jedan dio predloga uz dodatak viteza Jaworskoga. Tim predlogom pozivlje se poljski delegati, da glasuju za vojni proračun samo s ograničenjem, da se pojačanje obrambene snage upriliči samo na podpunu samostalnost monarhije i djezinu neodvisnost od pruskoga upliva i Njemačke, a tim osigura njezina istovriednost i podpuna sloboda na obranu njezinog veleaslusnog položaja.

Crna Gara. Dne 5. t. mj. stigao je knez Nikola u Kissingen, gdje će proboraviti duže vremena radi liečenja.

Jedan mađarski list pripovieda, da je knez Nikola pozvao k vienčanju kneževica Mirka također mađarskog grofa Zichy-a. Ovaj poziv — kaže rečeni list — ima političko zaledje. Poznato je, da nije kralj Aleksander dozvolio crnogorskom kneževici Mirku, da se nastani u Biogradu i da se je odlučno uzprotivio proglašenju Mirka srbskim priestolonasljednikom. To da je kneza Nikola silno uvriedilo i sada hoće, da se osveti kralju Aleksandru tim, što je pozvao k vienčanju tlesnog prijatelja pokojnog kralja Milana.

Srbija. Službeni list „Dnevnik“ pobija viest izvanjskih listova, da će kralj Aleksander poslani na Cetinje k vienčanju kneževica Mirka posebnog odslanika. — Bečkim listovom pišu iz Biograda, da je skupština obustavila svoj rad, jer da je tako hotio kralj Aleksander.

Bugarska. Dne 7. t. mj. stigao je bugarski knez sa pratnjom u Beč. Sljedećeg dana nastavio je svoje putovanje za Rusiju.

Rusija. Ruska vlada poslala je u Kinu člana carske porodice velikog kneza Cirila Vladimiroviča carevog bratučeda, u vrlo važnom političkom poslanstvu. Veliki knez bio je u Pekingu tako svečano dočekan i primljen kao još nijedan dosadašnji tuđji vladar. Za velikoga kneza kažu, da je donio kinezkomu caru vlastoručno pismo cara Nikole i da se u tom pismu radi o rusko-kinezkom savezu, od čega bi postao trojni savez, Rusija, Francezka i Kina.

Razne viesti.

Poljodjelska agencija za Istru. Zemaljski odbor u Poreču popitao se ponovno kod c. kr. namjesticitva u Trstu, da li je svršeno proučavanje pitanja o ustrojstvu poljodjelske agencije za Istru. Nije nam poznato kakav je dalo odgovor namjesticitvo na taj ponovni upit.

Kotarsko knjižice. C. kr. zemaljsko školsko vieće za Istru odlučilo je sporazumno sa zemaljskim odborom, da se podijeli još tečajem ove godine dotacija za ustrojenje kotarskih knjižica, koja bijaše nedignuta proračunana još za god. 1901. u ukupnom iznosu od 1400 kruna.

† **Oskar pl. Milč-Zumberski,** c. i. kr. kapelan ratne mornarice, umro je na Rieci u 43. godini dobe svoje. Pokojnik bio je od odlične plemićke porodice hrvatske, te je kao mlad dečko došao u ratnu pomorsku akademiju na Rieci, a poslie obavljanih nauka posvetio se vojničkoj pomorskoj službi. Pokojnik se je uvijek osjećao dobrim Hrvatom i svoga hrvatskoga čuvstva i porieka nikada zatajio nije.

Izvanredna bratska ljubav. Prošloga mjeseca preminuo je u Zagrebu u muževnoj dobi profesor risanja g. Aleksander Mašić, za kojim je, osim ostale

svoje, osobito brat mu Nikola, glasoviti hrvatski slikar i profesor, gorko žadio. Nakon bratove smrti nije imao Nikola ni danju ni noću mira. Uvijek za ljubljenskim bratom plakao i naričao. Noću ustao bi iz postelje te amo tamo hodao naričući i nazivjuć premiloga brata. Ni njega rodbine, ni savjeti prijatelja i liečnika nemože ga utješiti. On je propadao danomice tjelesno. Oslabljen duševno i tjelesno legao je u postelju i nakon 10-dnevnog bolovanja umro je od holi za bratom. Značajno je kod ove riedke zgođe, da bi-jahu braća Aleksander i Nikola blizanci (dvojci) te da se je i kod njih obistinila rečenica našega puka, da jedan bliznac nepreživi dugo drugoga. Mi smo imali u tom dokaz i kod nezaboravne braće Bašijana.

Zahvala i priznanje načelniku Miliću. Rodoljubno občinsko zastupstvo u drevnom našem Splitu stvorilo je jedno-glasno resoluciju, kojom izriče zahvala i priznanje svomu načelniku g. Miliću, što se onako toplo zauzimalo za našu narodnu svetlinju, za glagoljicu u crkvi. Ujedno je ono zastupstvo preporučilo občinskoj upravi, da prouči prama prijašnjim zaključkom pitanje glagolice, te da stavi predlog kako da se ova svetinja našim crkvam povrati i obezbiedi.

Izvoz hrvatskih dužica preko Rieke. Prošloga mjeseca majo-izveženo je hrvatskih dužica preko Rieke ponajviše u Francezku za 3.331.730 komada.

Pustolov Pierottich u Americi. Zloglasni daimalinski pustolov, koji se je proslavio kod provale u zavod sv. Jeronima u Rimu i kojega kasnije talijanski sudovi puštise na slobodu, nalazi se sada u Americi, da tamo tjera i nadalje svoje pustolovine.

Iz Sarajeva pišu nam, da su tamo otvorili dne 1. o. mj. svečanim načinom hrvatsku čitaonicu pjevačkog društva „Trebević“. U krasnih novih prostorijah sakupilo se toliko občinstva, da se je jedva smjestiti moglo. Na večer poslie 9. sata započeo je u prisutnosti mnogobrojnog odabranog občinstva svečani komers, na kojem bijaše izrečeno više srdačnih i oduševljenih zdravica, između kojih izazva buru odabranjanja ona profesora Žnidaršica, Slovenca.

„Petersburgskija Védomosti“, uvaženi svetski list govori u jednom od svojih brojeva — obzirom na zadaću slavenskih društava u Rusiji, da se ta društva neimaju brinuti za podizavanje država ili za promjenu europskog zemljovida, već treba, da služe prosvjeti i duševnim pro-bikom Slavensstva. Ta slavenska društva Rusije nemaju više izticiati vjerskih pitanja niti posvećivati svoju pazku jedino pravoslavnim Slavenom, jer znatan dio Slavena sačinjavaju također katolici i luterani. Slavenska društva neimaju vjerskog poslanstva. Hrvatski pisac i rodoljub dr. Gaj preporučio je, da se držimo svi Isusova nauka u bratskoj ljubavi, pripadali ma budi kojoj vjeri.

Izbjegavati treba slavensku narodnu nadutost, čemu smo se naučili od Niemaca te sledimo u tom njihovog Bismarka. O tomu nam svjedoče ideali, koji se medjusobno izključuju, kao što je Velika Srbija, Velika Hrvatska, Velika Bugarska, radi česa se ovi Slaveni medju sobom kolju zaboravljajuć na rieči neumrlag Kollara: „Uvijek, kada kažeš, da si Sloven, u tebi neka se odazuje čovjek“.

Prava novinara i urednika. Tali-janska zastupnička komora razpravljala je osnovu zakona za novinare, koji sastoji od 33 članka. Po toj osnovi ima se ugovor za novinare sastaviti najmanje na 2 godine. Šef-redaktor imade se uzeti na 1/2 godišnji pokus, urednik na 1 godinu. Ako novinar, namješten za pokus, probavi kod jednih novina 2 mjeseca dužje od vremena prekusa, imade se i bez ugovora smatrati angažiranim. Urednici i suradnici — ako list promieni vlasnika, načela ili ako se

dva lista skupa stapaju i radi toga se materijalni dohodak promieni ili nastaju načelne promjene, ne mogu dužje ostati kod lista — imadu oni pravo na odtjetu. Ova se računa u plaći do dana ekplopljenja ugovora ili najmanje jednogodišnja plaća za glavnog urednika, 9 mjesecića za urednika, a šestmjesetna suradnikom. Svaki privatni ugovor, koji ne sadržaje ovih prava, nema vrijednosti. Urednici i svi-suradnici imadu sva prava vjerovnika u nadopretnine vlasnika lista ili tiskara. Sporove medju uredništvom i izdavačem lista riešava sud od tri novinara ili tri vlasnika listova, kojim predsjedja jedan kr. sudac.

Bogatstvo austrijskih židova. Za vrijeme razprava u francezkoj komori o zakonu, kojim se duhovnim redovima otimlje njihov imetak pod plaštem slobode i državnih interesa, razpisale su židovske socijalno-demokratske novine, kako bi se i u Austriji morao sličiti zakon uesti, jer je imetak katoličke crkve upravo silan. Kako se židovska mazala brinu za druge, a o sebi ne vode računa, najjasnije dokazuje činjenica, da cigla trojica austrijskih židova imadu veći imetak, nego sve katoličke crkve naše monarhije. God. 1852. došao je u Beč neki Jonas Königswarter sa imetkom od 42.000 for., a na smrti ostavio je svomu sinu 100 milijuna for. Sin odabranoga naroda Reitzes stekao je u 30 godina imetak od 200 milijuna for., a Gutmann, koji je nekada Bečom okolo prodavao žigice, ima danas preko 100 milijuna for. Pa ipak se socijal-demokratska „liberalna“ svojta ne tuži protiv židova, koji imadu u Austriji imetak od 3800 milijuna for. ili polovicu pokretnoga imetka čitave Austro-Ugarske monarhije. Je li u takovih okolnostih opravdaniji socijal-demokratizam od kršćanskog socijalizma?

Djeca neka ne nose podvezice, jer škode zdravlju. Trajnim pritiskom na jedno mjesto sprječava se hranitba dotičnih stanica, jer se sokovi mogu tek polako ili nepodpuno izmjenjivati; nu ne samo na mekane stanice, nego i na kosti djeteta uplivaju štetno podvezice.

Opet morskli pas. U hrvatskih listovih čitamo, da su prošloga čedna ulovili u Bakarcu morskoga psa — samicu, u kojoj bijaše 21 mladih, po metra po prilici veliki.

Žrtvo englezko-burskog rata. Po zadnjih statističkih podatkih, što ih priobriču englezki listovi, poginulo je u južno-afričkom ratu u svemu 21.965 englezkih vojnika, dočim iznose ukupni englezki troškovi rata do 31. marča ove godine 222.979.000 funti sterlina, to jest pet milijarda, 351 milijun i 496.000 kruna, dakle više, nego ratna odtjeta, što ju je Francezka morala platiti Njemačkoj. Teže je nego na englezkoj strani ustanoviti brojevo ratne troškove na burskoj strani, jer tko može da procieni materijalnu štetu, što je Burum prouzročena opustošenjem polja i oranica?

U ostalom troškovi englezke vlade za južno-afrički rat još nisu zaključeni. Kako smo naime već javili, englezka će vlada staviti na raspolaganje tri milijuna funti sterlina, da svi oni Buri, koji su uslied ratnih gubitaka dospjeli u siromaštvo, dobiju hrane, zaklonište, posijano polje i drugo, što je potrebno, da se opet primu redovito poslovanje. Burum će se dati također zajmovi i predujmovi. Nadalje javlja jedna depeša iz Londona, da će svaki englezki vojnik dobiti nagradu od pet funti. Pošto Englezka imade još jedno 230.000 momaka na ratištu — svega ih je bilo 300.000 — iznositi će nagrade momčadi preko 27 milijuna kruna.

Odlazak vlakova iz Pule.
520 prije podne osobni za Trst, Divaču, Rieku, Beč.
2 — po podu: osobni za Rovinj, Divaču.
616 — brzi za Trst, Divaču, Rieku, Beč,

POZIV

III. redovitu glavnu skupštinu

„Općtalskog društva za štednju i zajmove“ koja će se držati

dne 22. t. mj. u 3 sata poslie podne u družbenoj školi na Livadama.

Dnevni red:

1. Izvješće upravnog odbora.
2. Izvješće nadzorništa.
3. Potvrda računa za god. 1901.
4. Imi predlozi.

Kroz zadnjih osam dana prosto je svakomu članu pregledati račune, izložene u školi družbe sv. Cirila i Metoda u Livadama.

Livadama, 8. junija 1902.

Upravni odbor.

Br. 605

Oglas natječaja!

Usljed zaključka prihvaćenoga od občinskoga zastupštva dne 21. t. m. otvara se natječaj za občinskoga liečnika u Barbanu uz godišnju plaću od 1600 kruna izplativih iz občinske blagajne u mjesečnih obrocih.

Potanzi uvjeti službe nalaze se u zapisniku spomenute sjednice. Natjecatelji za otvoreno mjesto mogu podnijeti svoje dokumentirane molbenice kod podpisajućega do konca mjeseca lipnja t. g.

Glavarstvo občine

Barban, 26. svibnja 1902.

Načelnik:
Malabotich.

Marko Zović

krojački majstor

u Pazinu (u kući, gdje se nalazi lieč-karna k sv. Cirila i Metoda)

preporuča se p. n. občinstvu, posebice pako veleč. gosp. svećenicima, učiteljima itd., za naručbu svakovrstne obuće u naj-slijoj ili najproslitjoj tkanini. Odiela imade također gotovih u zalih koli za odraste toli za djecu, zatim haveloke itd. Ciena raznih odijela i haveloka jest prama vrsti od 5 do 20 forinti. Drži obilatu zalihu raznih tkanina za odijela na metar, osobito onih iz Jägerdorfa; prima naručbe za odijela po mjeri, koje izvršuje u naj-kracce vrijeme uz osobitu pažnju bez bo-jazni utakmic.

Tvornica pokućstva

dvorskog dobavljača

IGNAGIJ KRON

Trst - Beč.

Tvornica u Beču u vlastitim zgra-dama.

Kuća utemeljena god. 1849.

Na zahtjev šalje badava:

ilustrirane popise, originalne nacрте osnova, pregled sobnih namještaja. Najveća solidnost, elegantnost i jeftina ciena.

Filijalka

C. KR. DRIV. AUSTR. KREDITNOGA ZAVODA

za trgovinu i obrt u Trstu
prima: Uplate u krunama
proti besina blagajne dostavljaju:
za predobjavom od 4 dana po 2 1/2 %
8 „ „ „ 2 „ „ „ 3 1/2 %
12 „ „ „ 2 „ „ „ 4 1/2 %
18 „ „ „ 2 „ „ „ 5 1/2 %
24 „ „ „ 2 „ „ „ 6 1/2 %
30 „ „ „ 2 „ „ „ 7 1/2 %
36 „ „ „ 2 „ „ „ 8 1/2 %
42 „ „ „ 2 „ „ „ 9 1/2 %
48 „ „ „ 2 „ „ „ 10 1/2 %
54 „ „ „ 2 „ „ „ 11 1/2 %
60 „ „ „ 2 „ „ „ 12 1/2 %
66 „ „ „ 2 „ „ „ 13 1/2 %
72 „ „ „ 2 „ „ „ 14 1/2 %
78 „ „ „ 2 „ „ „ 15 1/2 %
84 „ „ „ 2 „ „ „ 16 1/2 %
90 „ „ „ 2 „ „ „ 17 1/2 %
96 „ „ „ 2 „ „ „ 18 1/2 %
102 „ „ „ 2 „ „ „ 19 1/2 %
108 „ „ „ 2 „ „ „ 20 1/2 %
114 „ „ „ 2 „ „ „ 21 1/2 %
120 „ „ „ 2 „ „ „ 22 1/2 %
126 „ „ „ 2 „ „ „ 23 1/2 %
132 „ „ „ 2 „ „ „ 24 1/2 %
138 „ „ „ 2 „ „ „ 25 1/2 %
144 „ „ „ 2 „ „ „ 26 1/2 %
150 „ „ „ 2 „ „ „ 27 1/2 %
156 „ „ „ 2 „ „ „ 28 1/2 %
162 „ „ „ 2 „ „ „ 29 1/2 %
168 „ „ „ 2 „ „ „ 30 1/2 %
174 „ „ „ 2 „ „ „ 31 1/2 %
180 „ „ „ 2 „ „ „ 32 1/2 %
186 „ „ „ 2 „ „ „ 33 1/2 %
192 „ „ „ 2 „ „ „ 34 1/2 %
198 „ „ „ 2 „ „ „ 35 1/2 %
204 „ „ „ 2 „ „ „ 36 1/2 %
210 „ „ „ 2 „ „ „ 37 1/2 %
216 „ „ „ 2 „ „ „ 38 1/2 %
222 „ „ „ 2 „ „ „ 39 1/2 %
228 „ „ „ 2 „ „ „ 40 1/2 %
234 „ „ „ 2 „ „ „ 41 1/2 %
240 „ „ „ 2 „ „ „ 42 1/2 %
246 „ „ „ 2 „ „ „ 43 1/2 %
252 „ „ „ 2 „ „ „ 44 1/2 %
258 „ „ „ 2 „ „ „ 45 1/2 %
264 „ „ „ 2 „ „ „ 46 1/2 %
270 „ „ „ 2 „ „ „ 47 1/2 %
276 „ „ „ 2 „ „ „ 48 1/2 %
282 „ „ „ 2 „ „ „ 49 1/2 %
288 „ „ „ 2 „ „ „ 50 1/2 %
294 „ „ „ 2 „ „ „ 51 1/2 %
300 „ „ „ 2 „ „ „ 52 1/2 %
306 „ „ „ 2 „ „ „ 53 1/2 %
312 „ „ „ 2 „ „ „ 54 1/2 %
318 „ „ „ 2 „ „ „ 55 1/2 %
324 „ „ „ 2 „ „ „ 56 1/2 %
330 „ „ „ 2 „ „ „ 57 1/2 %
336 „ „ „ 2 „ „ „ 58 1/2 %
342 „ „ „ 2 „ „ „ 59 1/2 %
348 „ „ „ 2 „ „ „ 60 1/2 %
354 „ „ „ 2 „ „ „ 61 1/2 %
360 „ „ „ 2 „ „ „ 62 1/2 %
366 „ „ „ 2 „ „ „ 63 1/2 %
372 „ „ „ 2 „ „ „ 64 1/2 %
378 „ „ „ 2 „ „ „ 65 1/2 %
384 „ „ „ 2 „ „ „ 66 1/2 %
390 „ „ „ 2 „ „ „ 67 1/2 %
396 „ „ „ 2 „ „ „ 68 1/2 %
402 „ „ „ 2 „ „ „ 69 1/2 %
408 „ „ „ 2 „ „ „ 70 1/2 %
414 „ „ „ 2 „ „ „ 71 1/2 %
420 „ „ „ 2 „ „ „ 72 1/2 %
426 „ „ „ 2 „ „ „ 73 1/2 %
432 „ „ „ 2 „ „ „ 74 1/2 %
438 „ „ „ 2 „ „ „ 75 1/2 %
444 „ „ „ 2 „ „ „ 76 1/2 %
450 „ „ „ 2 „ „ „ 77 1/2 %
456 „ „ „ 2 „ „ „ 78 1/2 %
462 „ „ „ 2 „ „ „ 79 1/2 %
468 „ „ „ 2 „ „ „ 80 1/2 %
474 „ „ „ 2 „ „ „ 81 1/2 %
480 „ „ „ 2 „ „ „ 82 1/2 %
486 „ „ „ 2 „ „ „ 83 1/2 %
492 „ „ „ 2 „ „ „ 84 1/2 %
498 „ „ „ 2 „ „ „ 85 1/2 %
504 „ „ „ 2 „ „ „ 86 1/2 %
510 „ „ „ 2 „ „ „ 87 1/2 %
516 „ „ „ 2 „ „ „ 88 1/2 %
522 „ „ „ 2 „ „ „ 89 1/2 %
528 „ „ „ 2 „ „ „ 90 1/2 %
534 „ „ „ 2 „ „ „ 91 1/2 %
540 „ „ „ 2 „ „ „ 92 1/2 %
546 „ „ „ 2 „ „ „ 93 1/2 %
552 „ „ „ 2 „ „ „ 94 1/2 %
558 „ „ „ 2 „ „ „ 95 1/2 %
564 „ „ „ 2 „ „ „ 96 1/2 %
570 „ „ „ 2 „ „ „ 97 1/2 %
576 „ „ „ 2 „ „ „ 98 1/2 %
582 „ „ „ 2 „ „ „ 99 1/2 %
588 „ „ „ 2 „ „ „ 100 1/2 %
594 „ „ „ 2 „ „ „ 101 1/2 %
600 „ „ „ 2 „ „ „ 102 1/2 %
606 „ „ „ 2 „ „ „ 103 1/2 %
612 „ „ „ 2 „ „ „ 104 1/2 %
618 „ „ „ 2 „ „ „ 105 1/2 %
624 „ „ „ 2 „ „ „ 106 1/2 %
630 „ „ „ 2 „ „ „ 107 1/2 %
636 „ „ „ 2 „ „ „ 108 1/2 %
642 „ „ „ 2 „ „ „ 109 1/2 %
648 „ „ „ 2 „ „ „ 110 1/2 %
654 „ „ „ 2 „ „ „ 111 1/2 %
660 „ „ „ 2 „ „ „ 112 1/2 %
666 „ „ „ 2 „ „ „ 113 1/2 %
672 „ „ „ 2 „ „ „ 114 1/2 %
678 „ „ „ 2 „ „ „ 115 1/2 %
684 „ „ „ 2 „ „ „ 116 1/2 %
690 „ „ „ 2 „ „ „ 117 1/2 %
696 „ „ „ 2 „ „ „ 118 1/2 %
702 „ „ „ 2 „ „ „ 119 1/2 %
708 „ „ „ 2 „ „ „ 120 1/2 %
714 „ „ „ 2 „ „ „ 121 1/2 %
720 „ „ „ 2 „ „ „ 122 1/2 %
726 „ „ „ 2 „ „ „ 123 1/2 %
732 „ „ „ 2 „ „ „ 124 1/2 %
738 „ „ „ 2 „ „ „ 125 1/2 %
744 „ „ „ 2 „ „ „ 126 1/2 %
750 „ „ „ 2 „ „ „ 127 1/2 %
756 „ „ „ 2 „ „ „ 128 1/2 %
762 „ „ „ 2 „ „ „ 129 1/2 %
768 „ „ „ 2 „ „ „ 130 1/2 %
774 „ „ „ 2 „ „ „ 131 1/2 %
780 „ „ „ 2 „ „ „ 132 1/2 %
786 „ „ „ 2 „ „ „ 133 1/2 %
792 „ „ „ 2 „ „ „ 134 1/2 %
798 „ „ „ 2 „ „ „ 135 1/2 %
804 „ „ „ 2 „ „ „ 136 1/2 %
810 „ „ „ 2 „ „ „ 137 1/2 %
816 „ „ „ 2 „ „ „ 138 1/2 %
822 „ „ „ 2 „ „ „ 139 1/2 %
828 „ „ „ 2 „ „ „ 140 1/2 %
834 „ „ „ 2 „ „ „ 141 1/2 %
840 „ „ „ 2 „ „ „ 142 1/2 %
846 „ „ „ 2 „ „ „ 143 1/2 %
852 „ „ „ 2 „ „ „ 144 1/2 %
858 „ „ „ 2 „ „ „ 145 1/2 %
864 „ „ „ 2 „ „ „ 146 1/2 %
870 „ „ „ 2 „ „ „ 147 1/2 %
876 „ „ „ 2 „ „ „ 148 1/2 %
882 „ „ „ 2 „ „ „ 149 1/2 %
888 „ „ „ 2 „ „ „ 150 1/2 %
894 „ „ „ 2 „ „ „ 151 1/2 %
900 „ „ „ 2 „ „ „ 152 1/2 %
906 „ „ „ 2 „ „ „ 153 1/2 %
912 „ „ „ 2 „ „ „ 154 1/2 %
918 „ „ „ 2 „ „ „ 155 1/2 %
924 „ „ „ 2 „ „ „ 156 1/2 %
930 „ „ „ 2 „ „ „ 157 1/2 %
936 „ „ „ 2 „ „ „ 158 1/2 %
942 „ „ „ 2 „ „ „ 159 1/2 %
948 „ „ „ 2 „ „ „ 160 1/2 %
954 „ „ „ 2 „ „ „ 161 1/2 %
960 „ „ „ 2 „ „ „ 162 1/2 %
966 „ „ „ 2 „ „ „ 163 1/2 %
972 „ „ „ 2 „ „ „ 164 1/2 %
978 „ „ „ 2 „ „ „ 165 1/2 %
984 „ „ „ 2 „ „ „ 166 1/2 %
990 „ „ „ 2 „ „ „ 167 1/2 %
996 „ „ „ 2 „ „ „ 168 1/2 %
1002 „ „ „ 2 „ „ „ 169 1/2 %
1008 „ „ „ 2 „ „ „ 170 1/2 %
1014 „ „ „ 2 „ „ „ 171 1/2 %
1020 „ „ „ 2 „ „ „ 172 1/2 %
1026 „ „ „ 2 „ „ „ 173 1/2 %
1032 „ „ „ 2 „ „ „ 174 1/2 %
1038 „ „ „ 2 „ „ „ 175 1/2 %
1044 „ „ „ 2 „ „ „ 176 1/2 %
1050 „ „ „ 2 „ „ „ 177 1/2 %
1056 „ „ „ 2 „ „ „ 178 1/2 %
1062 „ „ „ 2 „ „ „ 179 1/2 %
1068 „ „ „ 2 „ „ „ 180 1/2 %
1074 „ „ „ 2 „ „ „ 181 1/2 %
1080 „ „ „ 2 „ „ „ 182 1/2 %
1086 „ „ „ 2 „ „ „ 183 1/2 %
1092 „ „ „ 2 „ „ „ 184 1/2 %
1098 „ „ „ 2 „ „ „ 185 1/2 %
1104 „ „ „ 2 „ „ „ 186 1/2 %
1110 „ „ „ 2 „ „ „ 187 1/2 %
1116 „ „ „ 2 „ „ „ 188 1/2 %
1122 „ „ „ 2 „ „ „ 189 1/2 %
1128 „ „ „ 2 „ „ „ 190 1/2 %
1134 „ „ „ 2 „ „ „ 191 1/2 %
1140 „ „ „ 2 „ „ „ 192 1/2 %
1146 „ „ „ 2 „ „ „ 193 1/2 %
1152 „ „ „ 2 „ „ „ 194 1/2 %
1158 „ „ „ 2 „ „ „ 195 1/2 %
1164 „ „ „ 2 „ „ „ 196 1/2 %
1170 „ „ „ 2 „ „ „ 197 1/2 %
1176 „ „ „ 2 „ „ „ 198 1/2 %
1182 „ „ „ 2 „ „ „ 199 1/2 %
1188 „ „ „ 2 „ „ „ 200 1/2 %
1194 „ „ „ 2 „ „ „ 201 1/2 %
1200 „ „ „ 2 „ „ „ 202 1/2 %
1206 „ „ „ 2 „ „ „ 203 1/2 %
1212 „ „ „ 2 „ „ „ 204 1/2 %
1218 „ „ „ 2 „ „ „ 205 1/2 %
1224 „ „ „ 2 „ „ „ 206 1/2 %
1230 „ „ „ 2 „ „ „ 207 1/2 %
1236 „ „ „ 2 „ „ „ 208 1/2 %
1242 „ „ „ 2 „ „ „ 209 1/2 %
1248 „ „ „ 2 „ „ „ 210 1/2 %
1254 „ „ „ 2 „ „ „ 211 1/2 %
1260 „ „ „ 2 „ „ „ 212 1/2 %
1266 „ „ „ 2 „ „ „ 213 1/2 %
1272 „ „ „ 2 „ „ „ 214 1/2 %
1278 „ „ „ 2 „ „ „ 215 1/2 %
1284 „ „ „ 2 „ „ „ 216 1/2 %
1290 „ „ „ 2 „ „ „ 217 1/2 %
1296 „ „ „ 2 „ „ „ 218 1/2 %
1302 „ „ „ 2 „ „ „ 219 1/2 %
1308 „ „ „ 2 „ „ „ 220 1/2 %
1314 „ „ „ 2 „ „ „ 221 1/2 %
1320 „ „ „ 2 „ „ „ 222 1/2 %
1326 „ „ „ 2 „ „ „ 223 1/2 %
1332 „ „ „ 2 „ „ „ 224 1/2 %
1338 „ „ „ 2 „ „ „ 225 1/2 %
1344 „ „ „ 2 „ „ „ 226 1/2 %
1350 „ „ „ 2 „ „ „ 227 1/2 %
1356 „ „ „ 2 „ „ „ 228 1/2 %
1362 „ „ „ 2 „ „ „ 229 1/2 %
1368 „ „ „ 2 „ „ „ 230 1/2 %
1374 „ „ „ 2 „ „ „ 231 1/2 %
1380 „ „ „ 2 „ „ „ 232 1/2 %
1386 „ „ „ 2 „ „ „ 233 1/2 %
1392 „ „ „ 2 „ „ „ 234 1/2 %
1398 „ „ „ 2 „ „ „ 235 1/2 %
1404 „ „ „ 2 „ „ „ 236 1/2 %
1410 „ „ „ 2 „ „ „ 237 1/2 %
1416 „ „ „ 2 „ „ „ 238 1/2 %
1422 „ „ „ 2 „ „ „ 239 1/2 %
1428 „ „ „ 2 „ „ „ 240 1/2 %
1434 „ „ „ 2 „ „ „ 241 1/2 %
1440 „ „ „ 2 „ „ „ 242 1/2 %
1446 „ „ „ 2 „ „ „ 243 1/2 %
1452 „ „ „ 2 „ „ „ 244 1/2 %
1458 „ „ „ 2 „ „ „ 245 1/2 %
1464 „ „ „ 2 „ „ „ 246 1/2 %
1470 „ „ „ 2 „ „ „ 247 1/2 %
1476 „ „ „ 2 „ „ „ 248 1/2 %
1482 „ „ „ 2 „ „ „ 249 1/2 %
1488 „ „ „ 2 „ „ „ 250 1/2 %
1494 „ „ „ 2 „ „ „ 251 1/2 %
1500 „ „ „ 2 „ „ „ 252 1/2 %
1506 „ „ „ 2 „ „ „ 253 1/2 %
1512 „ „ „ 2 „ „ „ 254 1/2 %
1518 „ „ „ 2 „ „ „ 255 1/2 %
1524 „ „ „ 2 „ „ „ 256 1/2 %
1530 „ „ „ 2 „ „ „ 257 1/2 %
1536 „ „ „ 2 „ „ „ 258 1/2 %
1542 „ „ „ 2 „ „ „ 259 1/2 %
1548 „ „ „ 2 „ „ „ 260 1/2 %
1554 „ „ „ 2 „ „ „ 261 1/2 %
1560 „ „ „ 2 „ „ „ 262 1/2 %
1566 „ „ „ 2 „ „ „ 263 1/2 %
1572 „ „ „ 2 „ „ „ 264 1/2 %
1578 „ „ „ 2 „ „ „ 265 1/2 %
1584 „ „ „ 2 „ „ „ 266 1/2 %
1590 „ „ „ 2 „ „ „ 267 1/2 %
1596 „ „ „ 2 „ „ „ 268 1/2 %
1602 „ „ „ 2 „ „ „ 269 1/2 %
1608 „ „ „ 2 „ „ „ 270 1/2 %
1614 „ „ „ 2 „ „ „ 271 1/2 %
1620 „ „ „ 2 „ „ „ 272 1/2 %
1626 „ „ „ 2 „ „ „ 273 1/2 %
1632 „ „ „ 2 „ „ „ 274 1/2 %
1638 „ „ „ 2 „ „ „ 275 1/2 %
1644 „ „ „ 2 „ „ „ 276 1/2 %
1650 „ „ „ 2 „ „ „ 277 1/2 %
1656 „ „ „ 2 „ „ „ 278 1/2 %
1662 „ „ „ 2 „ „ „ 279 1/2 %
1668 „ „ „ 2 „ „ „ 280 1/2 %
1674 „ „ „ 2 „ „ „ 281 1/2 %
1680 „ „ „ 2 „ „ „ 282 1/2 %
1686 „ „ „ 2 „ „ „ 283 1/2 %
1692 „ „ „ 2 „ „ „ 284 1/2 %
1698 „ „ „ 2 „ „ „ 285 1/2 %
1704 „ „ „ 2 „ „ „ 286 1/2 %
1710 „ „ „ 2 „ „ „ 287 1/2 %
1716 „ „ „ 2 „ „ „ 288 1/2 %
1722 „ „ „ 2 „ „ „ 289 1/2 %
1728 „ „ „ 2 „ „ „ 290 1/2 %
1734 „ „ „ 2 „ „ „ 291 1/2 %
1740 „ „ „ 2 „ „ „ 292 1/2 %
1746 „ „ „ 2 „ „ „ 293 1/2 %
1752 „ „ „ 2 „ „ „ 294 1/2 %
1758 „ „ „ 2 „ „ „ 295 1/2 %
1764 „ „ „ 2 „ „ „ 296 1/2 %
1770 „ „ „ 2 „ „ „ 297 1/2 %
1776 „ „ „ 2 „ „ „ 298 1/2 %
1782 „ „ „ 2 „ „ „ 299 1/2 %
1788 „ „ „ 2 „ „ „ 300 1/2 %
1794 „ „ „ 2 „ „ „ 301 1/2 %
1800 „ „ „ 2 „ „ „ 302 1/2 %
1806 „ „ „ 2 „ „ „ 303 1/2 %
1812 „ „ „ 2 „ „ „ 304 1/2 %
1818 „ „ „ 2 „ „ „ 305 1/2 %
1824 „ „ „ 2 „ „ „ 306 1/2 %
1830 „ „ „ 2 „ „ „ 307 1/2 %
1836 „ „ „ 2 „ „ „ 308 1/2 %
1842 „ „ „ 2 „ „ „ 309 1/2 %
1848 „ „ „ 2 „ „ „ 310 1/2 %
1854 „ „ „ 2 „ „ „ 311 1/2 %
1860 „ „ „ 2 „ „ „ 312 1/2 %
1866 „ „ „ 2 „ „ „ 313 1/2 %
1872 „ „ „ 2 „ „ „ 314 1/2 %
1878 „ „ „ 2 „ „ „ 315 1/2 %
1884 „ „ „ 2 „ „ „ 316 1/2 %
1890 „ „ „ 2 „ „ „ 317 1/2 %
1896 „ „ „ 2 „ „ „ 318 1/2 %
1902 „ „ „ 2 „ „ „ 319 1/2 %
1908 „ „ „ 2 „ „ „ 320 1/2 %
1914 „ „ „ 2 „ „ „ 321 1/2 %
1920 „ „ „ 2 „ „ „ 322 1/2 %
1926 „ „ „ 2